

ΟΜΙΛΙΑ

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣ

ΕΦΕΣΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΝ ΤΟΥ ΠΑΥΛΟΥ,

ΤΗΝ ΑΝΑΓΙΝΩΣΚΟΜΕΝΗΝ ΤΗ ΕΙΚΟΣΤΗ ΤΕΤΑΡΤΗ ΚΥΡΙΑΚΗ.

ΟΠΟΥ πάθη, ἐκεῖθεν φεύγει ἡ μακαρία εἰρήνη, κατοικεῖ δὲ ἐκεῖ, ὅπου ἐστὶν ἡ ἀπάθεια. Οἱ ἐμπαθεῖς ἄνθρωποι οὐδέποτε ἔχουσιν εἰρήνην, ἐπειδὴ ἀκαταπαύστως ἀνεμίζονται καὶ κυματοῦνται ὑπὸ τῆς τῶν παθῶν αὐτῶν ζάλης. Μόνος ὁ πανυπεραπαθέσατος καὶ πανυπεράγιος θεὸς ἔχει τὴν ὑπερτελείαν εἰρήνην. Αὐτός ἐστιν ἡ αὐτοεἰρήνη,

ἡ α. 9. 6. ἐπειδὴ αὐτός ἐστιν ἡ αὐτοαπάθεια· αὐτός ἐστιν « Ἄρχων εἰρήνης », ὡς εἶπεν ὁ Ἡσαΐας, ἡγουν ἀρχὴ καὶ ἡ ρίζα καὶ ἡ πηγὴ τῆς εἰρήνης. Ἐπειδὴ δὲ « Τῆς εἰρήνης αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ὄριον », ἀλλ' ἔστιν ἀπεριόριστος καὶ ἀπέραντος, ἐκχέεται καὶ ἐφαπλοῦται ἡ εἰρήνη αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων. Ὁ μονογενὴς υἱὸς αὐτοῦ ἔλθων εἰς τὸν κόσμον, ἐξέχεε τὴν εἰρήνην, εἰρηνοποιήσας διὰ τῆς ἐν τῷ σταυρῷ θυσίας αὐτοῦ τοὺς μακρὰν καὶ τοὺς ἐγγύς, τοὺς δύο δηλαδὴ διαμαχομένους λαοὺς, τὸν ἐθνικὸν καὶ τὸν ἰουδαϊκόν, καὶ καταλλάξας καὶ φιλιώσας μετὰ τοῦ θεοῦ ὄλον τῶν ἀνθρώπων τὸ γένος. Τοῦτο δὲ, ἡγουν τὸ, ὅτι ὁ Χριστὸς ἐστὶν ἡ εἰρήνη ἡμῶν, ἐν τῇ σήμερον ἀναγνωσθεῖση ἐπιστολῇ

αὐτοῦ, ὡς πρότασιν τοῦ λόγου αὐτοῦ προτείνας ὁ πάνσοφος Παῦλος, ἀπέδειξε σαφέστατα. Ἀληθῶς δὲ ὁ Χριστὸς ἐστὶν ἡ εἰρήνη ἡμῶν· διότι αὐτός ἐστιν ὁ δοτὴρ τῆς ἀληθινῆς εἰρήνης· αὐτὸς μόνος καὶ ἔδωκε, καὶ ἔτι ἐκχέει εἰς τὰς καρδίας ἡμῶν τῆς ἀληθινῆς εἰρήνης τὸ μέγα δῶρον. Ὑπόσχεται καὶ ὁ κόσμος εἰρήνην, πλὴν ἄλλη ἐστὶν ἡ εἰρήνη τοῦ κόσμου, καὶ ἄλλη ἡ εἰρήνη τοῦ θεοῦ. Ἐδίδαξε τοῦτο φανερὰ ὁ θεάνθρωπος, ὅταν ἔδωκε τὴν εἰρήνην αὐτοῦ εἰς τοὺς ἰδίους μαθητάς· διότι τότε εἶπε πρὸς αὐτούς· « Οὐ καθὼς ὁ κόσμος δίδωσιν, ἐγώ ^{ἰωάν. 14.} δίδωμι ὑμῖν » ^{27.} Ἡ εἰρήνη τοῦ κόσμου οὐκ ἐστὶν εἰρήνη, ἀλλὰ θόρυβος καὶ ταραχὴ· οὐκ ἐστὶν εἰρήνη, ἀλλὰ φθορὰ καὶ ἀπώλεια· Ἀκούσατε, μετὰ πόσης ἀκριβείας ἀπέδειξε τοῦτο ὁ πανυπεράγαθος θεός.

Ἡ πτωχεία, λέγει ὁ κόσμος, ἔχει στενοχωρίας, ἔχει ἀνάγκας, ἔχει θλίψεις· αὐτὰ δὲ ταραττοῦσι τὴν καρδίαν, καὶ ἀρπάζουσι τὴν ἡσυχίαν τοῦ ἀνθρώπου. Ἐὰν δὲ κατασταθῆς πλούσιος, τότε ποιεῖς, εἴτι θέλεις καὶ βούλεσαι· ὅθεν εἰρηνεύει ἡ καρδία σου, καὶ

ἀναπαύεται ἡ ψυχὴ σου. Τοῦτο τοῦ κόσμου τὸ μάθημά ἐστι γλυκόν· διὸ ἡμεῖς ἀκούοντες αὐτὸ, πειθόμεθα, ὅτι εἰς τὸν πλοῦτον εὐρίσκομεν τὴν ζητουμένην εἰρήνην καὶ ἀνάπαυσιν. Ὁ δὲ πανοικτίρμων θεὸς, ἵνα φανερώσῃ, πόσον ἀπατηλὴ ἐστὶν ἡ τοιαύτη τοῦ κόσμου διδασκαλία, παρέστησεν ἡμῖν διὰ τοῦ εὐαγγελίου αὐτοῦ τὴν κατάστασιν ἐνὸς ἀνθρώπου πλουσίου.

Λουκ. 12
16.

« Ἀνθρώπου τινὸς, εἶπε, πλουσίου εὐφρόνησεν ἡ χώρα ». Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος ἦν πλούσιος· ἐπειδὴ δὲ ἐκαρπαφόρησεν ἡ γῆ αὐτοῦ, ἐγένετο πλουσιώτερος. Τί οὖν προσξένησεν αὐτῷ ὁ πολὺς πλοῦτος; ἄρα γε ἔφερον εἰς αὐτὸν ἡσυχίαν; οὐχί· διαλογι-

Λούκ. 17.

σμοὺς ἔφερον εἰς αὐτὸν πολλοὺς· « Καὶ διελογίζετο, λέγει, ἐν ἑαυτῷ »· ἄρα γε ἔφερον ἀνάπαυσιν; οὐχί· ἀπορίαν ἔφερε μεγάλην· « Τί ποιήσω, ἔλεγεν, ὅτι οὐκ ἔχω, ποῦ » συναξω τοὺς καρπούς μου »; Τί ποιήσω, λέγει, καθὼς καὶ ὁ πτωχὸς στενοχωρεῖται, καὶ ἔχω, λέγει, καθὼς καὶ ὁ πέννης· αὐτὸς ἀπορεῖ ἐκ τῆς εὐπορίας, ὁ πτωχὸς ἐκ τῆς ἀπορίας· αὐτὸς διὰ τὴν προσθήκην τοῦ πλοῦτου, ὁ πτωχὸς διὰ τὴν προσθήκην τῆς πτωχείας. Αὐτὸς ὁμως εὔρε τὴν λύσιν τῆς ἀπορίας αὐτοῦ· « Τοῦτο ποιήσω, εἶπε·

Λούκ. 18.

» καθελῶ μου τὰς ἀποθήκας, καὶ μείζονας » οἰκοδομήσω· καὶ συναξω ἐκεῖ πάντα τὰ » γεννήματά μου καὶ τὰ ἀγαθὰ μου ». Ἄλλ' ἢ καθαίρεσις καὶ ἡ οἰκοδομὴ τῶν ἀποθηκῶν, ἢ σύναξις καὶ ἡ ἀπόθεσις τῶν γεννημάτων, καὶ τῶν ἄλλων ἀγαθῶν, οὐκ ἔστιν ἀνάπαυσις, ἀλλὰ φροντίς· οὐκ ἔστιν ἡσυχία καρδίας,

ἀλλὰ ταραχὴ· τέλος πάντων εὐρίσκει τὴν ἀνάπαυσιν καὶ τὴν εἰρήνην· ἀλλὰ ποῦ; οὐχί· εἰς τὰ πράγματα, ἀλλ' εἰς τὴν φαντασίαν αὐτοῦ· εὐρίσκει τὴν ἡσυχίαν οὐχί· εἰς τὸν παρόντα καιρὸν, τὸν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν αὐτοῦ, ἀλλ' εἰς τὸν μέλλοντα, τὸν ἄδηλον καὶ μηδὲ ὑπ' αὐτοῦ ἐξουσιαζόμενον·

« Καὶ ἐρῶ, λέγει, τῇ ψυχῇ μου· ψυχὴ, ἔχεις » πολλὰ ἀγαθὰ κείμενα εἰς ἔτη πολλὰ· ἀναπαύου, φάγε, πίε, εὐφραίνου ». Ἄλλὰ πότε αὐτὴ ἡ ἀνάπαυσις καὶ ἡ εὐφροσύνη; Τότε, ἀφ' οὗ κατέλη τὰς ἀποθήκας, καὶ οἰκοδομήσῃ μείζονας· τότε, ἀφ' οὗ συναξῆ ἐκεῖ πάντα τὰ γεννήματα καὶ τὰ ἀγαθὰ αὐτοῦ. Ἄλλ' ἄρα γε ἤλθέ ποτε ἐκεῖνος ὁ καιρὸς, ὃν αὐτὸς περιέμενεν; οὐχί· διότι ἐκείνην τὴν νύκτα, ἐν ἣ ταῦτα διελογίζετο, ἐθέρωσε τὴν ζωὴν αὐτοῦ τοῦ θανάτου τὸ θέριστρον. « Ἄφρον, εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Κύριος, ταύτη τῇ νυκτὶ τὴν ψυχὴν σου » ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ σοῦ· ἃ δὲ ἠτοίμασας, τί » ἔσται »; Οὐδέποτε οὖν ἀπήλαυσε ὁ ἄθλιος τὴν ἡσυχίαν καὶ εἰρήνην, τὴν παρὰ τοῦ πλοῦτου ἐλπιζομένην, ἀλλὰ διελθὼν ὅλον τὸν βίον αὐτοῦ ἐν φροντίσιν, ἐν κόποις, ἐν ταραχαῖς, ἐν θορύβοις, ἐτελεύτησε δι' αἰφνιδίου θανάτου. Τοιαῦτα συμβαίνουσιν, εἶπεν ὁ Κύριος, εἰς ἐκεῖνον, ὅστις ζητεῖ τὸν πλοῦτον δι' ἰδίαν ἀνάπαυσιν, καὶ οὐκ ἔχει τὸν κατὰ θεὸν πλοῦτον, ἠγουν τὴν ἀρετὴν· « Οὕτως ὁ θησαυρίζων ἑαυτῷ, » καὶ μὴ εἰς θεὸν πλουτῶν ». Ὁ δὲ θεῖος ἀπόστολος Παῦλος ἐπαριθμῶν τὰ κακὰ, εἰς ὅσα περιπίπτουσιν οἱ ὑπακούοντες εἰς

Λούκ. 19.

Λούκ. 20.

Λούκ. 21.

τὴν συμβουλήν τοῦ κόσμου, καὶ θέλοντες
πλουτῆσαι, ἵνα ἀπολαύσωσιν ἡσυχίας καὶ
ἀνέσεως, πείθει τοὺς ἀναγινώσκοντας, ὅτι
ἀπατηλὴ ἐστὶν ἡ τοῦ κόσμου διδασκαλία.

1. Τιμ. 6. 9.

« Οἱ δὲ βουλόμενοι πλουτεῖν, λέγει, ἐμπί-
πτουσιν εἰς πειρασμὸν καὶ παγίδα, καὶ
ἐπιθυμίας πολλὰς ἀνοήτους καὶ βλαβερὰς,
αἵτινες βυθίζουσι τοὺς ἀνθρώπους εἰς ὄλε-
θρον καὶ ἀπώλειαν ».

Βλέπομεν δὲ ἡμεῖς καθ' ἑκάστην ἡμέραν
ἐμπροσθεν τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν τὴν ἀλή-
θειαν τῶν λόγων καὶ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ
καὶ τοῦ Παύλου. Βλέπομεν τοὺς φιλοπλού-
τους πλουτοῦντας, καὶ μηδέποτε χορταζο-
μένους, ἀλλὰ ἡμέραν τε καὶ νύκτα διαλογι-
ζομένους περὶ τοῦ, πῶς δύνανται συνάξει
πλοῦτον, καὶ πολυπλασιάσαι τοὺς θησαυ-
ροὺς αὐτῶν. Βλέπομεν αὐτοὺς καθαιροῦντας
καὶ τὰς ἀποθήκας καὶ τὰς οἰκίας αὐτῶν,
καὶ οἰκοδομοῦντας εὐρυχωροτέρας. Ἀκούο-
μεν αὐτοὺς λέγοντας, ἀφ' οὗ ποιήσω τοῦ-
το, καὶ οἰκοδομήσω ἐκεῖνο, καὶ τελειώσω
τὸ ἄλλο, τότε ἡσυχάσω καὶ ἀναπαυθήσο-
μαι. Ἀκούομεν αὐτοὺς λαλοῦντας περὶ ἡ-
συχίας καὶ ἀνέσεως, μηδέποτε δὲ αὐτῆς
ἀπολαμβάνοντας, ἀλλ' ἡμέραν παρ' ἡμέ-
ραν τὸν καιρὸν ἀναβάλλοντας, ἕως οὗ ἐλ-
θῶν ὁ θάνατος, ἀρπάζει αὐτοὺς ἐν αὐταῖς
ταῖς φροντίσι καὶ μερίμναις καὶ ταραχαῖς
τῆς φιλοπλουτίας. πόσους δὲ βλέπομεν
διὰ τὴν κτῆσιν τοῦ πλούτου πίπτοντας
εἰς τὸν πειρασμὸν τῆς φιλονεικίας καὶ ἀλ-
ληλομαχίας καὶ ἔχθρας, καὶ παγιδευμέ-
νους ὑπὸ τῶν παγίδων τοῦ δόλου, τοῦ

ψεύδους, τῆς ἀπάτης, τῆς ἀδικίας, καὶ
ἐπιπορκίας, καὶ ἐπιθυμοῦντας ἀνοήτως πράγ-
ματα βλαβερὰ, καταποντίζοντα αὐτοὺς
εἰς τῆς ψυχῆς τὸν ὄλεθρον καὶ τὴν ἀ-
πώλειαν; ταῦτά εἰσιν οἱ καρποὶ τῶν μαθη-
μάτων τοῦ κόσμου. Ταύτην τὴν ἀνεσιν
καὶ εἰρήνην προξενεῖ ὁ πλοῦτος εἰς τοὺς
παρ' αὐτοῦ ζητοῦντας αὐτήν.

Ἐν ὧσιν ἐγκρατεῦσαι, λέγει ὁ κόσμος,
ἐμποδίζων τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἐπιθυμίας
σου, αὐτὴ κραταιοῦται καὶ ἐξάπτεται, ὅ-
θεν ταραττει τὴν ἡσυχίαν σου, καὶ ἐξαφα-
νίζει τὴν ἀνάπαυσίν σου. Ἀπόλαυσον τὰς
ἡδονὰς τῆς ἐπιθυμίας σου, ἵνα ἡσυχάσῃς,
καὶ ἀναπαυθῆς, καὶ εἰρηνεύσῃς. Τοῦτό ἐστι
μᾶθημα ἡδονικώτατον εἰς τὴν σάρκα. ὅθεν
πολλοὶ μετὰ χαρᾶς τοῦτο ἀκούουσι. δέ-
λεαρ ἐστὶ γλυκύτατον καὶ ἐφελκυστικώ-
τατον. ὅθεν πολλοὶ ὑπ' αὐτοῦ ἔλκονται
καὶ δελεάζονται. Ὁ δὲ πολυεύσπλαγχνος
θεὸς παρέστησεν ἡμῖν τὰ συμβάντα εἰς ἐ-
κείνον τὸν ἄνθρωπον, ὅστις ἔλυσε τὰ δε-
σμὰ τῆς ἐγκρατείας, καὶ συνέτριψε τῶν
ἐπιθυμιῶν αὐτοῦ τὸν χαλινόν. οὗτος δὲ ἐ-
στὶν ὁ Ἄσωτος υἱός. Γνωστὴ δὲ ἐστὶ τοῖς
πᾶσιν ἡ τούτου ἱστορία. αὐτὸς παραλαβὼν
τὸ μέρος τῆς πατρικῆς αὐτοῦ περιουσίας,
ἀνεχώρησεν « εἰς χώραν μακρὰν », ἵνα ἐ-
κεῖ ὡς ἀγνώριστος μετὰ πάσης ἐλευθερίας
ἐκπληροῖ πάσας τὰς τῆς σαρκὸς αὐτοῦ ἐπι-
θυμίας. πολυφαγίαι, πολυποσίαι, χοροὶ,
ψάλται, μουσικοὶ, πόρναι, καὶ ὅσα ἄλλα
ἐζήτει ἡ σαρκικὴ αὐτοῦ ἐπιθυμία, ταῦτα
ἀπελάμβανε καθ' ἑκάστην ἡμέραν. τοῦτο

σημαίνουσι· ταῦτα τὰ λόγια· « Διεσκόρπισε
» τὴν οὐσίαν αὐτοῦ ζῶν ἀσώτως ». Ποίαν
δὲ ἄνεσιν ἐκ τούτων εὔρεν; ποίαν ἡσυχίαν,
ἢ ποίαν εἰρήνην; ὅταν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ
πατρὸς αὐτοῦ ἔζη ἐγκρατῶς καὶ σωφρόνως,
τότε ἦν δεσπότης· ὅταν δὲ ἐγένετο ἀκρα-
τῆς καὶ ἄσωτος, τότε κατεστάθη δοῦλος
καὶ χοιροβοσκός· διότι ὁ δεσπότης αὐτοῦ

Αὐτ. 15. » Ἐπεμφεν αὐτὸν εἰς τοὺς ἀγρούς αὐτοῦ
» βόσκειν χοίρους ». Ὅταν ἐνίκα τὰς ἐπιθυ-
μίας αὐτοῦ, εἶχεν αὐτάρκως πάντα τὰ πρὸς
τὴν χρεῖαν· ὅταν δὲ ἐπραξε τῆς ἀσωτείας
τὰ ἔργα, « Ἐπεθύμει γεμίσει τὴν κοιλίαν
» αὐτοῦ ἀπὸ τῶν κερατίων, ὧν ἦσθιοιοὶ χοῖ-
» ροι· καὶ οὐδεὶς ἐδίδου αὐτῷ » διὰ ζεναζῶν,
ἔλεγε· « Πόσοι μίσθιοι τοῦ πατρὸς μου περι-
» σέουσιν ἄρτων, ἐγὼ δὲ λιμῶ ἀπόλλυ-
» μαι »; Ἀκούετε κατάσασιν; ἀκούετε ἡσυ-
χίαν; ἀκούετε εἰρήνην; πολλὰ τοιαῦτα πα-
ραδείγματα βλέπομεν πάντες καθ' ἐκάστην
ἡμέραν. Τοιαύτη δὲ ἐστὶν ἡ ἄνεσις καὶ ἡ
εἰρήνη, ἣν δίδωσιν ὁ κόσμος.

Αὐτ. 6.44. Ἄδελφοί, ὅστις ζητεῖ εἰρήνην παρὰ τοῦ
» κόσμου, ὁμοίος ἐστὶν ἀνθρώπῳ, ὅστις ζητεῖ
» συλλέξει σῦκα ἐξ ἀκανθῶν, Καὶ τρυγῆσαι
1. Ἰωάν. 5. 19. » σταφυλὴν ἐκ τῆς βάρτου. Ὁ κόσμος ὅλος
» ἐν τῷ πονηρῷ κεῖται ». Ἡ δὲ πονηρία ἐστὶ
ταραχὴ καὶ ζάλη καὶ θόρυβος, ὅθεν τὰ ἐγ-
κόσμια πράγματα οὐδὲ ἀναπαύουσιν, οὐδὲ
εἰρηνεύουσι· μόνος ὁ θεός, ὁ ἄρχων τῆς εἰ-
ρήνης, ἐξαποστέλλει αὐτὴν διὰ τὴν ἑαυτοῦ
φιλανθρωπίαν εἰς τὰς καρδίας τῶν ἀνθρώ-
πων. Ἄλλ' ἄραγε πῶς γίνεται ἡ τιαύτη ἀ-
ποστολή; Δι' ἀγγέλων, καθὼς ἀπέστειλεν

αὐτὴν εἰς πᾶσαν τὴν γῆν, ὅταν ὁ μονογενὴς
υἱὸς ἐγεννήθη; ἢ διὰ λόγου, καθὼς αὐτὸς
ἔδωκεν αὐτὴν εἰς τὴν ἀμαρτωλὸν γυναῖκα,
ὁμοίως καὶ εἰς τὴν αἰμορροῦσαν, εἰπών·
« Πορεύου εἰς εἰρήνην »; Καὶ εἰς τοὺς ἀγίους
αὐτοῦ μαθητὰς, ὅταν πρὸ μὲν τοῦ πάθους
εἶπεν· « Εἰρήνην ἀφήμι ὑμῖν, εἰρήνην τὴν
» ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν ». Μετὰ δὲ τὴν ἀνάστα-
σιν, εἰπών· « Εἰρήνη ὑμῖν »; Ἡ ἄρα γε διὰ
τῶν μαθητῶν αὐτοῦ κατὰ τὴν παραγγελίαν,
ἣν ἔδωκεν αὐτοῖς, ὅταν εἶπεν· « Εἰς ἣν δ'
» ἂν οἰκίαν εἰσέρχησθε, πρῶτον λέγετε· εἰ-
» ρῆνη τῷ οἴκῳ τούτῳ »; Ἡ διὰ στόματος
τῶν διαδόχων αὐτῶν, ὅταν λέγουσιν· « Εἰ-
» ρῆνη πᾶσι »; Ἀληθῶς καὶ διὰ τούτων με-
ταδίδωσιν ὁ θεός εἰς τοὺς ἀνθρώπους τὸ μέγα
τῆς εἰρήνης χάρισμα· πλὴν καὶ ἄλλον τρό-
πον ἐδίδαξε, δι' οὗ ἀπολαμβάνομεν τὴν
εἰρήνην, τρόπον καθολικώτερον καὶ ἐνεργη-
τικώτερον, φανερώσας αὐτὸν διὰ σώματος
τοῦ ἀγίου προφητάνακτος Δαβίδ. » Εἰρήνη
» πολλή, εἶπεν αὐτὸς, τοῖς ἀγαπῶσι τὸν
» νόμον σου, καὶ οὐκ ἔστιν αὐτοῖς σκάν-
» καλον ». Φανερόν δὲ ἐστὶν, ὅτι, ὅστις ἀγα-
πᾷ τὸν νόμον τοῦ θεοῦ, ἐκεῖνος ἀγαπᾷ τὸν
θεόν· ἐκεῖνος δὲ ἀγαπᾷ τὸν θεόν, ὅστις φυ-
λάττει τὰς ἐντολάς αὐτοῦ. « Ὁ ἔχων τὰς
» ἐντολάς μου, εἶπεν ὁ Κύριος, καὶ τηρῶν
» αὐτάς, ἐκεῖνός ἐστιν ὁ ἀγαπῶν με ». Τοῦ-
το οὖν σημαίνουσι τοῦ ἀγίου προφήτου τὰ
λόγια· Εἰρήνη πολλή εἰς τοὺς μὴ ἀμαρτά-
νοντας, ἀλλὰ φυλάττοντας τοὺς θείους
νόμους. Οὐκ ἔστιν αὐτοῖς σκάνδαλον· οὐ-
δὲν δηλονότι τῶν ἐν τῷ κόσμῳ δύναται

Λουκ. 7. 50.
καὶ 8. 48.
Ἰωάν. 14.
27.
Ἰωάν. 20.
19.

Λουκ. 10. 5.

Ψαλ. 1. 13.
165.

ταράξει ἢ ἐνοχλήσαι τὴν εἰρηνικὴν καὶ γαληνιαῖαν τῆς ψυχῆς αὐτῶν κατάστασιν.

Ἀληθῶς δὲ, ἐν ὧσιν ἀπέχομεν ἀπὸ τῆς ἀκαθαρσίας τῶν ἀμαρτιῶν, καὶ διαμένομεν στερεοὶ εἰς τῆς ἀρετῆς τὴν καθαρότητα, ἡ εἰρήνη τοῦ θεοῦ κατοικεῖ ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν. ὅταν δὲ ἡ ἀμαρτία βορβορώσῃ τὴν ψυχὴν, τότε εὐθὺς φεύγει ἀφ' ἡμῶν ἡ εἰρήνη, καὶ ἔρχεται ἡ ταραχὴ· ἀναχωρεῖ τῆς συνειδήσεως ἡ ἡσυχία, καὶ εἰσέρχεται εἰς τὴν καρδίαν ἡμῶν τῆς ἀμαρτίας ὁ θόρυβος· ἵνα δὲ περὶ τούτου πληροφορηθῆτε, ἀναδύητε νοερώς εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ παρατηρήσατε τὰ ἅγια φῶτα, τὰ δεύτερα μετὰ τὸ ὑπεράρχιον φῶς τῆς θεότητος, τὰς ἀγγελικὰς λέγω ταξιαρχίας· ἐκεῖ βλέπετε τὴν βασιλείαν τῆς εἰρήνης. Πάντα ἐκεῖνα τὰ αἴθλα πνεύματα, ἀτάραχα καὶ εἰρηνικὰ καὶ ἡσυχὰ, ἀφιερωμένα εἰς τὴν λατρείαν τῆς ὑπερουσίου ἐνιαίας καὶ τρισυποστάτου θεότητος, ὁμοθυμαδὸν ἐν μιᾷ νοήσει καὶ βουλῇ καὶ φωνῇ ψάλλουσι διαπαντὸς καὶ βοῶσι καὶ λέγουσιν· « Ἅγιος ἅγιος ἅγιος Κύριος σαβα-
» ὦθ, πλήρης πᾶσα ἡ γῆ τῆς δόξης αὐτοῦ ».
Ἐκεῖ ἀληθῶς βασιλεύει ἡ εἰρήνη τοῦ θεοῦ. πλὴν ἕως πότε; ἕως οὗ βασιλεύει ἡ ἀμαρτησία. Ἀλλὰ φεῦ, οὐαί· εἰσέρχεται ἐκεῖ, οὐδεὶς οἶδε πῶς, τῆς ὑπερηφανείας ἡ ἀμαρτία· ὑπερηφανεύεται ὁ ἑωσφόρος, καὶ λέγει ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτοῦ· « Ἀναθήσομαι
» ἐπάνω τῶν νεφῶν, ἕσομαι ὁμοῖος τῷ ὑ-
» ψίστῳ ». Τοῦτο τὸ ἀμάρτημα ἐδίωξε τὴν εἰρήνην, καὶ ἔφερε τὴν σύγχυσιν καὶ τὴν ταραχὴν· σχίζονται εὐθὺς εἰς δύο μέρη

τὰ ἀγγελικὰ τάγματα· τὸ μὲν διαμένει ἀσάλευτον εἰς τὴν ἀρετὴν, καὶ ἐπομένως στερεὸν εἰς τὴν εἰρήνην· τὸ δὲ σαλεύεται, καὶ ἀκολουθεῖ τὰ ὑπερήφανα διανοήματα τοῦ ἑωσφόρου, ὅθεν συγχέεται, θορυβεῖται, πίπτει ἐκ τοῦ οὐρανοῦ εἰς τὴν γῆν. « Πῶς
» ἔπεσεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ὁ ἑωσφόρος, ὁ πρῶτος
» ἀνατέλλων; συνετρίβη εἰς τὴν γῆν ὁ ἀ-
» ποστέλλων πρὸς πάντα τὰ ἔθνη. » Ἐπε-
» σεν εὐθὺς ὡς ἀστραπή. « Ἐθεώρουν τὸν σα-
» τανᾶν, ὡς ἀστραπὴν, ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πε-
» σόντα ».

Καταβιβάσατε νῦν τὸν νοῦν ὑμῶν ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ εἰς τὸν παράδεισον, καὶ ἀνατενίσατε εἰς τὸν προπάτορα ὑμῶν· αὐτὸς ἐκεῖ ἔχει τὴν εἰρήνην· εἰρήνην βαθείαν ἐκ τῆς ἐνοχλήσεως τῶν παθῶν, εἰρήνην τελείαν μετὰ τῆς ἰδίας συνηδείσεως, εἰρήνην μετὰ τοῦ θεοῦ. Ἀλλὰ πείθεται εἰς τὴν συμβουλήν τῆς προμήτορος, τῆς ὑπὸ τοῦ ὄψεως ἀπατηθείσης, γέυεται τοῦ ἀπηγορευμένου καρποῦ, καὶ παραβάς τὴν ἐντολὴν τὴν ἐν-θεον, ἀμαρτάνει τῆς παρακοῆς τὴν ἀμαρτίαν. Μόλις δὲ αὐτὸς σὺν τῇ προμήτορι ἔπραξαν τὴν ἀμαρτίαν, καὶ ἰδοὺ εὐθὺς ἐγείρεται κατ' αὐτῶν τῶν παθῶν ὁ πόλεμος· περικυκλοῖ αὐτοὺς ἡ ἐντροπή. « Καὶ διηνοί-
» χθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν δύο, καὶ ἔγνω-
» σαν, ὅτι γυμνοὶ ἦσαν· καὶ ἔβραψαν φύλλα
» συκῆς, καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς περιζώματα ». Κατακυριεύει αὐτοὺς ὁ φόβος, καὶ ὁ βαρύτατος τῆς συνειδήσεως ἔλεγχος. « Καὶ ἤ-
» κουσαν τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ θεοῦ περι-
» πατοῦντος ἐν τῷ παραδείσῳ τὸ δειλιόν·

Αὐτ. 12.

Λουκ. 10, 18.

Γεν. 3, 7.

Αὐτ. 8.

» καὶ ἐκρύβησαν ὅ,τε Ἄδὰμ καὶ ἡ γυνὴ
 » αὐτοῦ ἀπὸ προσώπου Κυρίου τοῦ θεοῦ ἐν
 » μέσῳ τοῦ ξύλου τοῦ παραδείσου». Εὐθύς
 ἡ μετὰ τοῦ θεοῦ εἰρήνη μετεβλήθη εἰς ἔχ-
 θραν. Ἐκ τούτου δὲ ἡ ἐξορία ἐκ τοῦ πα-
 ραδείσου, ἐκ τούτου ἡ βλάστησις τῶν ἀ-
 κανθῶν καὶ τριβόλων, ἐκ τούτου τῶν θη-
 ρίων ὁ φόβος, ἐκ τούτου οἱ ἰδρωῖτες τοῦ προ-
 σώπου, ἐκ τούτου πάντα τὰ θλιβερά, καὶ
 ὁ ὀδυνηρὸς βίος καὶ ὁ θάνατος καὶ ἡ δια-
 φθορά.

Τὰ παθήματα τῶν πρωτοπλάστων, τὰ
 μετὰ τὴν παράβασιν τῆς θείας ἐντολῆς,
 πάσχομεν καὶ ἡμεῖς, ὅταν πίπτωμεν εἰς
 τῆς ἀμαρτίας τὸ βάραθρον· ὅταν ἀμαρτά-
 νω, ἐντροπὴ καλύπτει τὸ πρόσωπόν μου,
 φόβος εἰσέρχεται εἰς τὴν καρδίαν μου, ἔλεγ-
 χος συνειδήσεως βασανίζει τὴν ψυχὴν
 μου, λύπη σκοτεινὴ καὶ ὀδυνηρὰ περικα-
 ταλαμβάνει με. Αἰσθάνομαι τότε εὐθύς, ὅτι
 παρώργισα τὸν θεόν, ἔφυγε δὲ ἀπ' ἐμοῦ ἡ
 θεία αὐτοῦ χάρις· ἐπειδὴ δὲ ἐγκαταλείπει
 με τότε τοῦ θεοῦ ἡ εἰρήνη, κἂν μυρίας ἔχω
 τρυφᾶς καὶ ἀναπαύσεις, οὐδὲ ἡσυχίαν ἔχω,
 οὐδὲ ἄνεσιν εὐρίσκω. Ἐπιβεβαιούσιν ὅσα
 λέγω τὰ μετὰ τὴν ἀμαρτίαν λόγια τοῦ Δα-
 βίδ. Ἐν μέσῳ τῆς βασιλικῆς δόξης καὶ τῶν
 ἐξ αὐτῆς τιμῶν καὶ ἀναπαύσεων εὐρίσκετο
 αὐτὸς μετὰ τὴν ἀμαρτίαν, καὶ ὁμῶς παρ-
 ῥησία ἔλεγεν· « Οὐκ ἔστιν εἰρήνη ἐν τοῖς
 » ὀστέοις μου ἀπὸ προσώπου τῶν ἀμαρτιῶν
 » μου· Ὅτι αἱ ἀνομίαι μου ὑπερῆραν τὴν
 » κεφαλὴν μου ὡσεὶ φορτίον βαρὺ ἐβαρῦθη-
 » σαν ἐπ' ἐμέ· Ἐταλαιπώρησα καὶ κατε-

καλ. 87.
 4. 5. 7.

» κάμφθην ἕως τέλους, ὅλην τὴν ἡμέραν
 » σκυθρωπάζων ἐπορευόμην ».

Ἐπειδὴ δὲ ἐγὼ, ἄμοιρος ὢν τῶν θείων
 ἀρετῶν, οὐ δύναμαι παραστήσαι τὴν εἰρη-
 ναίαν κατάστασιν τῶν ἐναρέτων ἀνθρώ-
 πων, προσκαλῶ τοὺς δικαίους, ἵνα αὐτοὶ
 τὰ ἑαυτῶν περιγράψωσιν. Ἄνθρωποι ἅγιοι
 καὶ θεοῦ φίλοι, ἵνα πληροφορηθῶμεν, ὅτι ὑ-
 μεῖς ἀπολαμβάνετε τὴν εἰρήνην τῶν πρω-
 τοπλάστων τὴν πρὸ τῆς παραβάσεως, ἱ-
 στορήσατε ἡμῖν, πόσον εὐπαρῆσιαστόν ἐστι
 τὸ ἅγιον ὑμῶν πρόσωπον, πόση ἀφοβία ἐ-
 νοικεῖ εἰς τὴν καθαρὰν ὑμῶν καρδίαν, πό-
 σον νεκρὰ καὶ ἐσταυρωμένα εἰσὶν ἐν ὑμῖν
 τὰ πάθη, πόσην ἡσυχίαν ἔχει ἡ ἐγρήγορος
 ὑμῶν συνείδησις, καὶ πόσης πνευματικῆς
 χαρᾶς αἰσθάνεται ἡ θεοφιλὴς ὑμῶν ψυχὴ.
 Φανερώσατε ἡμῖν, ὡ ἄνθρωποι πανσέβα-
 στοι, πόσης γλυκύτητος καὶ θείας εὐφρο-
 σύνης ἀπολαμβάνετε, ὅταν ποιῆτε τῆς ἀ-
 ρετῆς τὰ ἔργα. Παῦλε ἀπόστολε, σκευὸς
 ἐκλογῆς, ἀνθρώπε ἐπουράνιε, σὺ εἶπέ καὶ
 μαρτύρησον παρῆρησία, ὅτι καὶ ἐν τῷ μέσῳ
 τῶν ὑπὲρ Χριστοῦ διωγμῶν, καὶ ἐν τῇ ἀκ-
 μῇ τῶν κινδύνων, καὶ ἐν τῇ δριμύτητι τῶν
 βασάνων ἀπελάμβανες τῆς μακαρίας τοῦ
 θεοῦ εἰρήνης, καὶ χαίρων τῇ καρδίᾳ ἐκραύ-
 γαζες μεγαλοφώνως· « Χαίρω ἐν τοῖς πα-
 » θήμασί μου ».

καλ. 1. 1. 2. 6.

Μάτην οὖν, ἀδελφοί μου, πλανώμεθα,
 ζητοῦντες τὴν εἰρήνην καὶ τὴν ἐξ αὐτῆς
 ἀνάπαυσιν ἐν τῷ πλούτῳ, ἐν ταῖς τρυφαῖς,
 ἐν τοῖς ἀξιώμασι, καὶ ἐν τοῖς ἀγαθοῖς τοῦ
 κόσμου τούτου. Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἔστιν

ὁ εἰρηνοποιὸς καὶ εἰρήναρχος, αὐτὸς δίδωσι τὴν εἰρήνην εἰς πάντας, πλὴν εἰς ἐκείνους μόνον μένει ἡ εἰρήνη, ὅσοι εἰσὶν αὐτῆς ἄξιοι. Τοῦτο ἐδίδαξεν αὐτὸς ὁ Κύριος τοὺς ἰδίους αὐτοῦ μαθητάς, ὅταν ἀπέστειλεν αὐτοὺς ἐπὶ τὸ κήρυγμα· εἰς ὁποῖαν οἰκίαν, εἶπε, εἰσέρχεσθε, πρῶτον δίδοτε τὴν ἐμὴν εἰρήνην, λέγοντες· « Εἰρήνη τῷ οἴκῳ » τούτῳ. Καὶ ἐὰν μὲν εἴ ἐκεῖ υἱὸς εἰρήνης, » ἐπαναπαύσεται ἐπ' αὐτὸν ἡ εἰρήνη ὑμῶν· » εἰδὲ μήγε, ἐφ' ὑμᾶς ἀνακάμψει ». Ἀκούετε διδασκαλίαν, φρίκης γέμουσαν; Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἐστὶν ὁ εἰρηνοδότης, αὐτὸς διὰ στόματος τῶν ἱερέων αὐτοῦ δίδωσιν εἰς πάντας τὴν θείαν αὐτοῦ εἰρήνην, καθὼς καὶ « Τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνατέλλει ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθοίς ». Πλὴν καθὼς τὸ φῶς τοῦ ἡλίου οὐκ ἐνεργεῖ εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς

τῶν τυφλῶν, οὕτως ἡ εἰρήνη τοῦ θεοῦ οὐ διαμένει εἰς τὰς καρδίας τῶν πονηρῶν· ἐὰν οὖν θέλῃς τὴν εἰρήνην, γίνου υἱὸς τῆς εἰρήνης, ἡγουν θεοφιλῆς καὶ ἐνάρετος καὶ ἄξιος τοιοῦτου ἐπουρανοῦ μύρου. Ἐὰν κατασταθῆς τοιοῦτος, ἐπαναπαύεται ἐπὶ σὲ ἡ εἰρήνη· « Καὶ ἐὰν ἡ ἐκεῖ υἱὸς εἰρήνης ἐπαναπαύσεται ἐπ' αὐτὸν ἡ εἰρήνη ὑμῶν ». Ἐὰν δὲ κατάκεισαι εἰς τὴν ἀκαθαρσίαν τῆς ἁμαρτίας σου, καὶ ὑπάρχῃς ἀνάξιος τῆς ὑποδοχῆς τῆς ἁγίας αὐτῆς χάριτος, μὴ ἐλπίζῃς εἰρήνην, διότι αὐτὴ μὲν φεύγει ἀπὸ σοῦ, σὺ δὲ μένεις ἐν τῇ ταραχῇ καὶ τῷ θορύβῳ· καὶ τῇ συγχύσει τῶν παθῶν σου. Μὴ γένοιτο τοῦτο ἐφ' ὑμᾶς· « Αὐτὸς δὲ ὁ Κολ. 3.16. » Κύριος τῆς εἰρήνης δώῃ ὑμῖν τὴν εἰρήνην » διὰ παντὸς ἐν παντὶ τρόπῳ, ὁ Κύριος μετὰ τὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

Λουκ. 10
5, 6.

Ματθ. 5·
45.

